

verslag

Medicinale cannabis

Datum
8 april 2010

Bijlagen

Omschrijving	Voorlichtingsbijeenkomst
Vergaderdatum en -tijd	24 maart 2010, 15 - 17.30 uur
Vergaderplaats	Utrecht

Inleiding

De heer Hurts, directeur van de directie Geneesmiddelen en Medische Technologie van het Ministerie van VWS, heet iedereen welkom. Hij geeft aan dat de middag als een informele bijeenkomst moet worden beschouwd, waar zoveel mogelijk informatie uitgewisseld kan worden over medicinale cannabis. De zorgverzekeraars worden uitgenodigd om vooral hun vragen te stellen.

De sprekers vertellen vanuit de hoedanigheid van patiënt, specialist, verpleegkundig specialist en directeur van een patiëntenvereniging over hun ervaringen met medicinale cannabis.

Er wordt een korte inleiding gegeven over het ontstaan van het Bureau voor Medicinale Cannabis (BMC).

Beschikbaarheid medicinale cannabis

De heer Van de Velde, unithoofd van het BMC, gaat verder in op het werkkterrein van het BMC en de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. In steeds meer landen (Italië, Duitsland Finland, VS, Israël) komt er aandacht voor het gebruik van medicinale cannabis.

Praktijkervaringen patiënt

De heer B. is rugpatiënt en vertelt over zijn ervaringen met het gebruik van medicinale cannabis. In verband met vreselijke chronische pijnklachten (score 6-8 op de pijnschaal) en bijwerkingen van en allergische reactie op NSAID's is de heer B. met medicinale cannabis (Bedrocan) als co-medicatie begonnen. Hij begon in eerste instantie met een dosering van 1 -2 gram per dag en kwam uiteindelijk terecht op een dosering van 8 gram per dag, met het doel om de chronische pijn nog dragelijk te houden. Dit werd ook bereikt. Hij heeft diverse doseringvormen gebruikt zoals in thee, met een vernevelaar en door te roken. De heer B. geeft aan dat het gebruik van medicinale cannabis net zo'n afhankelijkheid geeft als het gebruik van andere pijnstillers (met chemische werkzame stoffen). Het grote nadeel van het gebruik van medicinale cannabis beschouwde hij de hoge kosten die hier aan verbonden zijn, deze waren in zijn situatie bijvoorbeeld in 2007 € 2.700.

Voor zijn rugklachten heeft hij uiteindelijk gekozen voor een prothese. Door deze operatie, twee jaar geleden, zijn de pijnklachten van de heer B. zodanig afgenomen dat hij is gestopt met het gebruik van medicinale cannabis. Sinds enkele maanden komt de pijn weer terug en op dit moment gebruikt hij Oxycodon. Opnieuw gebruik van medicinale cannabis sluit hij niet uit, echter op dit moment zit hij in een traject om operatief een neurostimulator geplaatst te krijgen om zo de pijn te bestrijden.

Praktijkervaringen specialist

De heer Neeleman is anesthesioloog bij het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). Hij geeft aan dat in de palliatieve zorg medicinale cannabis met name als extra hulpmiddel of in combinatie met andere geneesmiddelen gebruikt wordt. Zijn persoonlijke ervaring met medicinale cannabis is begonnen in 1990, na een congres voor palliatieve zorg in San Francisco. Inmiddels heeft hij zo'n 400 patiënten behandeld met medicinale cannabis, aanvankelijk alleen tegen misselijkheid en braken maar nu ook bij spasticiteit. Hij merkt op dat dit eigenlijk een relatief klein aantal is over een periode van 20 jaar.

Er is veel vraag naar wetenschappelijke studies. Er zijn wel studies beschikbaar maar wat er mist zijn studies met gegevens over de relatie tussen verschillende doseringen en de responsen op deze doseringen. Het meeste onderzoek gebeurt nu vooral door niet-medici, zoals neurofysiologen en gedragsonderzoekers. Er zou veel meer klinisch onderzoek moeten plaatsvinden. De vakgroep neurologie van het UMCG doet onderzoek naar de effecten van medicinale cannabis. Er is door het UMCG een publicatie uitgegeven over neuropathische pijn en cannabinoïden. Er zijn weinig tot geen bijwerkingen gemeld bij het gebruik van medicinale cannabis. Ook is afhankelijkheid nog niet gemeld. Ter afsluiting presenteert de heer Neeleman diverse casussen van patiënten met ernstige aandoeningen waarbij medicinale cannabis palliatief toegepast werd.

Ervaringen verpleegkundig specialist chronisch zieken

Mevrouw Van den Berg is verpleegkundig specialist in het Nieuw Unicum te Zandvoort. Nieuw Unicum is een wooninstelling die ondersteuning biedt aan volwassenen met primair een lichamelijke beperking.

In deze instelling zijn ca. 200 cliënten opgenomen met neurologische aandoeningen waaronder 90-100 MS-patiënten. De gemiddelde leeftijd van de cliënten ligt rond 40 jaar. In Nieuw Unicum kan medicinale cannabis worden voorgeschreven bij spasticiteit, pijn, slapeloosheid en misselijkheid. Ook zijn er cliënten die cannabis (van de coffeeshop) gebruiken ter recreatie.

Aan de hand van casussen worden een aantal problemen besproken, zoals geldproblemen, waardoor cliënten soms naar de coffeeshop moeten en dan niet verzekerd zijn van een goede kwaliteit. Als medicinale cannabis via de instelling wordt voorgeschreven dan wordt dit bekostigd uit het geneesmiddelbudget van de instelling. Niettemin zijn er cliënten die hun cannabis (voor therapeutisch gebruik) liever van de coffeeshop betrekken. Een probleem vormt de toediening van de cannabis. Sommige cliënten/patiënten hebben de kracht niet meer om te zuigen, cannabis verwerkt in chocolade kan dan een oplossing zijn. Deze 'chocolade-cannabis' is nu alleen in coffeeshops verkrijgbaar. Er wordt steeds weer naar nieuwe manieren gezocht om het toe te kunnen dienen. Vernevelaars zijn te duur voor de instelling om aan te schaffen. Via het werven van fondsen wordt getracht deze vernevelaars alsnog aan te schaffen.

Ervaringen Multiple Sclerose Vereniging Nederland

Mevrouw Nuse, directeur van de Multiple Sclerose Vereniging Nederland (MSVN) en jurist gezondheidsrecht is de laatste spreker.

Zij vertelt dat er ongeveer 16.000 MS-patiënten zijn in Nederland. Zij geeft aan waar de MSVN voor staat (in relatie tot de belangen van de MS-patiënten), wat de ziekte MS inhoudt en in welke vormen het bestaat: van mild tot heftig progressief. De vereniging is een voorstander van de vergoeding van cannabis. Mevrouw Nuse merkt op dat het ook een kostenbesparing kan opleveren omdat het een reductie geeft van de bijkomende medicatie en kosten kan voorkomen die gepaard gaan met de medicatie tegen bijwerkingen van andere medicatie. Voor de MS-patiënt verhoogt het de kwaliteit van leven aanzienlijk omdat medicinale cannabis werkt tegen spierspasmen en tegen de pijn.

Afsluiting

Na afloop van (en ook tijdens) de presentaties was er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van discussie. Tot slot geeft de heer Hurts nog een korte impressie van het Algemeen Overleg met de Vaste Commissie van VWS dat de vorige dag heeft plaatsgevonden. De heer Hurts sluit de middag met de boodschap dat het in zijn ogen een nuttige bijeenkomst was en dankt de sprekers voor hun bijdrage aan de middag en de rest van de aanwezigen voor hun komst.

Directie Geneesmiddelen
en Medische Technologie